

Saulėtaš diena 45°, naktį 35°
Saulė teka 8:09, leidžiasi 5:57

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, sausio-January 26 d., 1974 m.

Kaina 15c

22

SENATO ZYGIAI PRIEŠ NAFTOS BENDROVES

SUEZO KANALO ATIDARYMAS BUS NAUDINGAS TIK SOVIETŲ SĄJUNGAI

LONDONAS. — Paskutinėse Kissingerio derybose su Egiptu ir Izraeliu vienas "laimėjimas" buvo Egipto pažada kuo greičiau atidaryti Suezą. Europos kariniai ekspertai tvirtina, kad kanalo atidarymas naudingiausias bus Sovietų Sąjungai ir jos karo laivams. Jie galės per daug trumpesnį laiką nuplaukti į Indijos vandenyną ir Arabų jūrą, su jos svarbiais strateginiais jėgoms į Persijos įlanką, iš kur ateina didelė dalis pasaulio naftos.

Siuo metu sovietų Indijos vandenyno laivai atplaukia iš Ramiojo Vandenyno uostų, iš Vladivostoko ir kitų. Atidarius kanalą, sovietai galėtų siųsti į Indijos vandenyną savo Juodosios jūros laivus iš Sevastopolio ar galėtų skubiai pervesti laivus, esančius Viduržemio jūroje.

Prieš kanalo uždarymą 1967 m. Suezą kanalu galėjo plaukti laivai iki 60,000 tonų. Kanalas buvo 38 pėdų gylio. Amerikos lėktuvnešiai "Forrestal" ir "Enterprise" tipo negalėjo kanalu naudotis, nes jie net 36 pėdas yra vandenynje. Negali kanalu plaukti ir "Nimitz" ar "Eisenhower" klasės atomine energija varomi lėktuvnešiai. Tuo tarpu, visi sovietų karo laivai gali kanalu naudotis, nes jie yra žymiai mažesni.

Sovietų karo laivynas patulioja artimesnes jūras bijodamas Amerikos povandeninių laivų su Polaris ar Poseidon raketais. Visi naujieji sovietų laivai skirti kovai su povandeniniais laivais ir turi helikopterius. Kitas sovietų laivynas uždavins — patuliojanti kelias į Persijos įlanką, kur yra didžiausi pasaulio naftos ištekliai. Britų admiralitetas tvirtina, kad už 10 metų Persijos įlankos vartai — Hormuz sąsiauris — bus tiek pat svarbus, kaip buvo Anglijos kanalas 1940 metais.

Naftos svarbą parodo ir Valtų sekretoriaus Kissingerio parodytas dėmesys Bab el Mandeb sąsiaurio blokada. Jis išsiterė į Egiptą, kad jis neblokotų laivų, plaukiančių iš Persijos įlankos į Raudonąją jūrą. Izraelis šiuo keliu gauna naftą iš Irano, kuris neprisidėjo prie arabų paskelbtos blokados Izraeliui. Iranas todėl parduoda naftą Izraeliui, kad šis persiųnų ją naftą ir kitoms valstybėms per savo vamzdžių liniją iš Elatho uosto Raudonojoje jūroje į Aškeloną Viduržemio jūroje.

Pernai ta vamzdžių linija pradėjo apie 40 mil. tonų naftos, kurios pats Izraelis sunaudoja tik 8 mil. tonų. Kita nafta eina į Graikiją, Jugoslaviją, Italiją ir kitas valstybes. Todėl Izraelis ir nebijo jokio boikoto, nes žino, kad biznis sumetimais Irano šachas siūlo savo naftą Izraelio vamzdžiais, kas yra daug pigiau, negu gabenama aplink visą Afriką. Atidarius Suezą kanalo, mažesni naftos tanklai-viai galės plaukti kanalu. Tada gali sumažėti Izraelio tranzito biznis.

Airiai numetė bombas iš oro

STRABANE. — Šiaurinės Airijos katalikai — slaptoji airių armija — pradėjo naują taktiką prieš valdžios įstaigas. Keturi vyrai, nusiėmę helikopterį, puolė iš oro Strabanes miesto, esančio netoli Airijos sienos, policijos įstaiga, kurioje dabar gyvena britų kareiviai. Teroristai iš helikopterio numetė į stotį du

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Egipto susitarimas su Izraeliu atitraukti kariuomenes, suskaldė palestiniečių judėjimą. Daug grupių kaltina El Fatah vadą Arafatą, kad jis Egiptui pritarė ir tuo išdavė palestiniečių interesus.

WASHINGTONAS. — Prezidentas savo raporte apie energijos krizę, prašo kongresą dvejus metams atidėti griežtesnius reikalavimus automobilių gamintojams, kurie privalo įrengti dūmų švarinimo aparatus.

WASHINGTONAS. — Senato Watergate komitetas balsų dauguma nutarė testuoti viešus apklausinėjimus, kurie buvo nutraukti prieš Padėkos dieną. Komitetas pradės darbą antradienį.

NEW YORKAS. — Čia mirė buvęs sovietų aviacijos pulkininkas Leon Volkov, kuris pabėgo į Vakarus, kai jo lėktuvas 1945 m., skrisdamas iš Paryžiaus į Čekoslovakiją, nukrito ir sudužo. Tapęs Amerikos piliečiu Volkovs gerai išmoko anglų kalbą ir parašė knygą "Stalin Thinks I'm Dead". Jis buvo laikomas sovietų politikos ekspertu, dirbo gynybos ir valstybės departamentuose ir paskutiniu metu dirbo Newsweek redakcijoje Sovietų Sąjungoje reikalų žinovas. Jis teisingai išpranašavo, kad Maskva susipyks su Pekinu ir vėliau atspėjo, kad Chruščiovas bus pakeistas Brežnev.

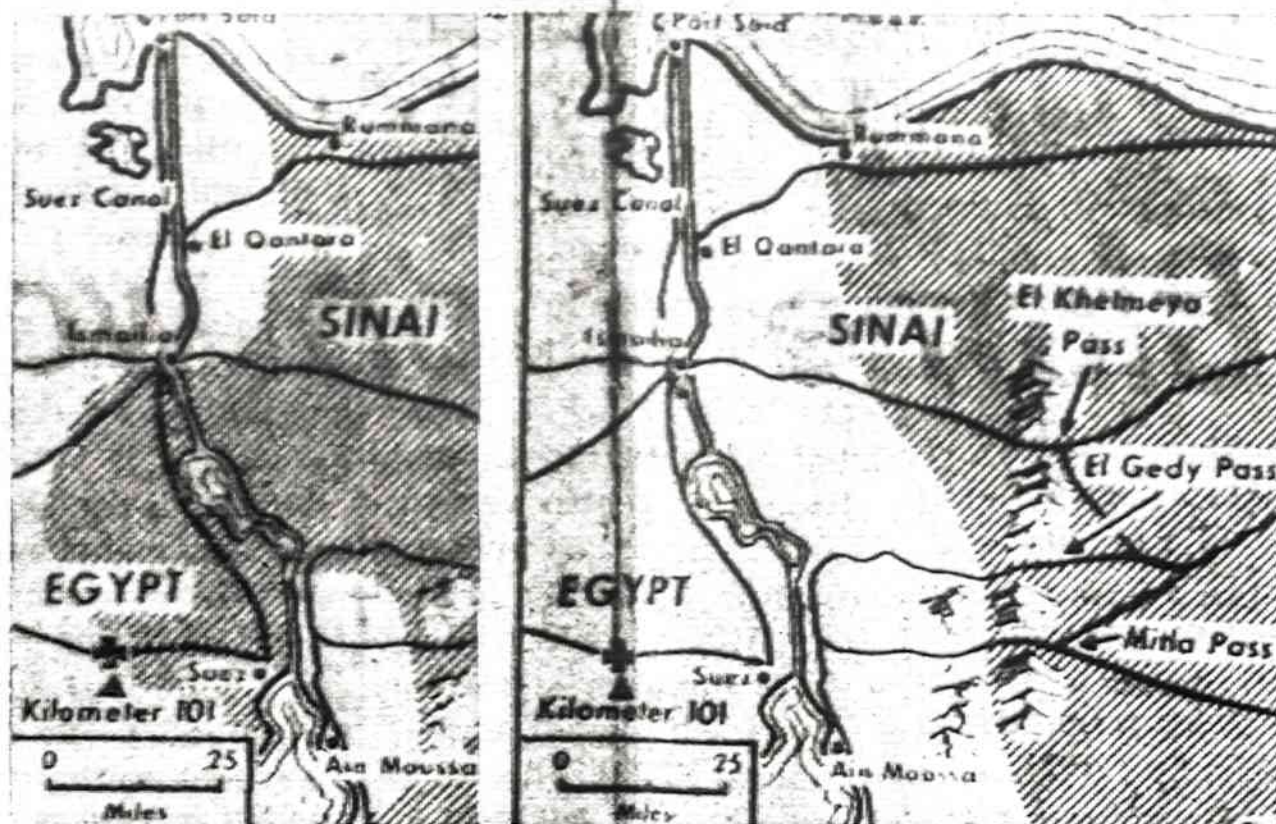
WASHINGTONAS. — Senatorius Goldwateris pasakė, kad Watergate afėra pakenks visiems respublikonų politikams. Jo manymu, visi respublikonų kandidatai praras apie 10% balsų dėl prezidento Nixono nemalonumų. Vis daugiau kandidatų nori, kad prezidentas nesugalvotų jiems "padėti".

ATENAI. — Graikijoje studentai boikotuoja paskaitas ir reikalauja, kad valdžia paleistų anksčiau suimtus studentus vadus ir sugrąžintų universitetams laisvę.

NEW DELHI. — Jugoslavijos prez. Tito atvyko į Indiją 5 d. vizito. Ta proga jis priims premj. Nehru vardo premiją ir tarsis su premjere Gandhi.

Buvęs Š. Vietnamo belaisvis, jūrų laivyno lakūnas Robert Schweizer, 41 m. užsimušė automobilio nelaimėje, vykdamas į susirinkimą sakytį kalbos. Jam neatvykus, jo kalbą susirinkusiems perskaitė jo žmona, visai nežinodama, kad jos vyras jau negyvas.

Pieno bidonus, kuriuose buvo nemažai dinamito. Viena "bomba" nukrito už 50 jardų, kita į netoli tekančią upę. Sužeistų nebuvo. Britų kariuomenės pareiškimas įspėja, kad ateityje visi nedraugiški lėktuvai ar helikopteriai bus apšaudomi. Belfasto britai jau įrengė kelias priešlėktuvines artilerijos baterijas.

Kairėje matomas Suez kanalo žemėlapis su žemėlapyje nurodytais Izraelio kariuomenės pozicijomis. Dešinėje parodytos naujos Izraelio linijos į rytus nuo Suez kanalo. Tarp Egipto ir Izraelio kariuomenių patuliojęs keli tūkstančiai Jungtinių Tautų kareivių.

IZRAELIS IŠVEŽA KARIUOMENĘ

KAIRAS. — Vakar Egipto ir Izraelio generolai susitarė dėl kariuomenių atitraukimo smulkmenų. Šiuo metu Izraelio kareiviai jau traukiasi iš Egipto. Pirmadienį svarbus kelias iš Suez miesto į sostinę Kairą bus perduotas egiptiečiams. Tada jie galės evakuoti savo Trečiąjį korpusą iš rytinio kanalo kranto, kur tas korpusas buvo apsuptas ir atkirstas. Visas pasitraukimas užtruks 40 dienų. Šiandien izraelitai pasitraukė iš Adabiya, Raudonosios jūros uosto, į pietų vakarus nuo Suez. Kariuomenė pasitraukė ir iš Ataka kalnų, esančių į pietus nuo Suez-Kairo vieškelio.

Egipto ūsienio reikalų ministeris Fahmy baigė vizitą Maskvoje, kur buvo paskelbtas bendras komunikatas. Fahmy papasakojo sovietų vadams apie derybas su Kissingeriu ir susitarimą su Izraeliu. Komunikate atsisakyta užsimerinti apie susitarimo svarbą, jei tas karo įėjimo atitraukimas ves į radikalių visu klausimų išsprendimą. Pareizmas reikalauja Izraeliui išieiti iš visų arabų žemių.

Maskvos diplomatiniai sluoksniai teigia, kad Sirija pranešusi sovietų vadams apie savo nutarimą dalyvauti derybose dėl kariuomenių atitraukimo.

Sovietų-Egipto pareiškime, kuris paskelbtas po 10 val. ministeriui Fahmy jau išvykus, neužmirštami ir "palestiniečių teisių" klausimai.

Naujas puolimas prieš Solženiciną

MASKVA. — Kremliaus propagandistai pavartojo prieš rašytoją Solženiciną naują kovos priemonę. Labai judrioje Maskvos Gorkio gatvėje, sovietų artistų unijos salės vitrineje iškabintas aštuonių pėdų didumo plakatas, kuriame geltonai — juodai vaizduojami "reakcionieriai" su triūbomis ir būgnais ir matoma knyga, su kaukole ir kaulais. Ant knygos parašyta "Solženicino kūryba".

Pravda pradėjo spausdinti skaitytojų laiškus, kuriuose rašytojas pasmerkiamas. Amerikietis Albert Kahn, kuris irgi smerkia Solženiciną, pasipiktinęs rašo, kad jo laiško New York Times neišspausdins, tuo parodydamas cenzūrą.

Kitas sovietų režimo kritikas, mokslininkas Sacharovas pasakė, kad Solženicinas turi nepaprastą talentą, darbštumą ir didelę drasą. Jo darbai yra ir bus labai svarbūs visai žmonijai. "Gulago archipelagas" bus plačiai skaitoma knyga ne tik Vakaruose bet ir Sovietų Sąjungoje ir tikriausiai taps tuo akmeniu, kuris sudaužys sieną, kuri skiria žmoniją, pasakė Sacharovas.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Rytinėje Australijoje potviniuose žuvo tūkstančiai galvijų ir avių. Valdžios lėktuvai mėto maisto siuntas vandens izoliuotoms vietovėms ir helikopteriai gelbėja žmones iš atskirų viensėdžių. Potvyniai padarė didelių nuostolių.

New Yorko knygų Random House leidykla, kaip praneša Washington Post, atmetė buvusio viceprezidento Spiro Agnew parašytą knygą — romaną apie vieno viceprezidento gyvenimą. Knyga neatitinkanti leidyklos reikalavimų.

Pekino žinių agentūra kaltina Sovietų Sąjungos žvalgybą, kuri įkišusi kinų diplomatus kompromituojančių dokumentų ir ji vėliau apkaltinusi. Kinų diplomatas buvo Maskvos išstremtas už šnipinėjimą.

Šviesos Taupymo laiko priešais gavo naują koferį, — Bellwood, Pa., sunkvežimis suvažinėjo 17 metų Michael Balkavich, kuris tamsoje žygiavo į mokyklą.

Prezidentas Nixonas savaitgalį praleis Camp David, kur jis rašo knygą į tautą. State of the Union kalba bus trečadienį.

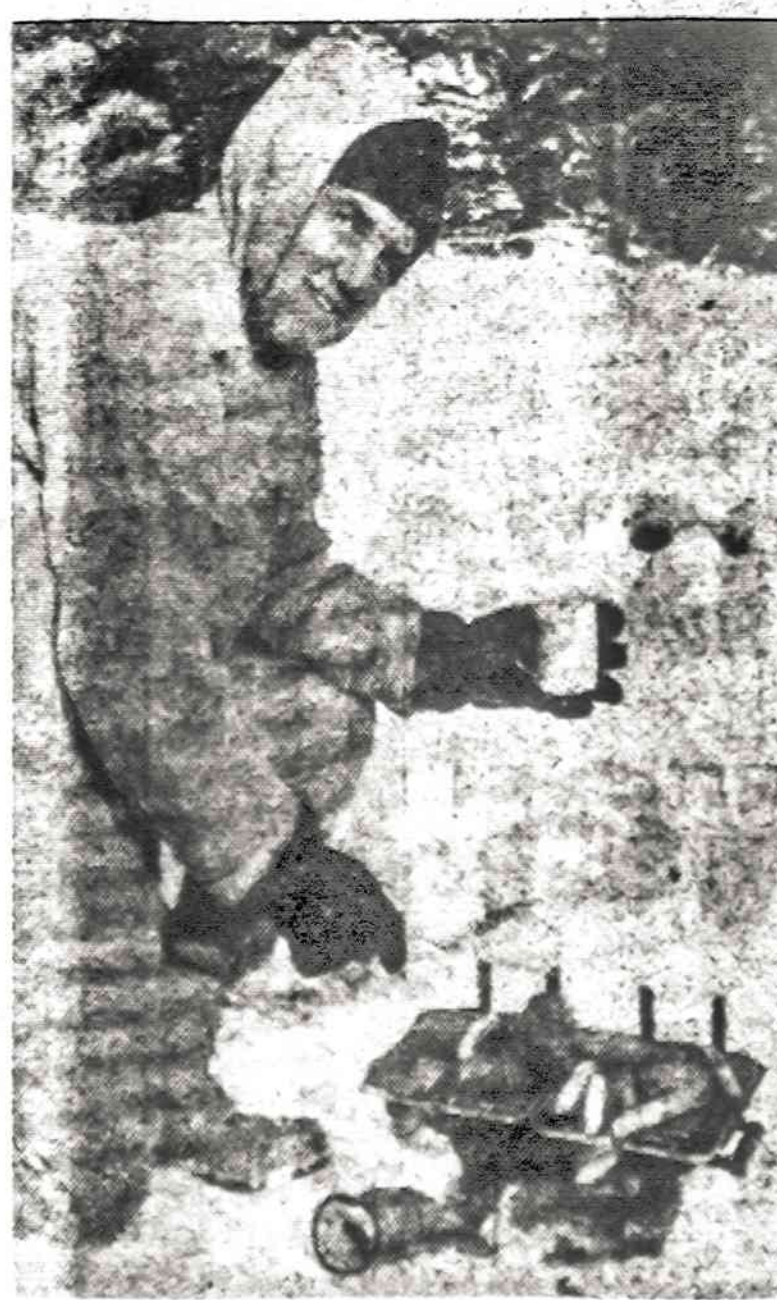
Louis Harris opinijos įstai gavo paskelbė žmonių apklausinėjimo rezultatus. Apie 56% amerikiečių pasakė, kad prezidentas Nixonas nebuvo visai sąžiningas finansuodamas savo nuosavybes San Clemente ir Key Biscayne.

Clevelando meras eina į senatą

CLEVELANDAS. — Amerikos lietuviai gali turėti JAV senatę dar vieną palankų politiką, jei Clevelando merui Ralph Perk pavyktų laimėti rinkimus į senatą. Meras Perk paskelbė ketvirtadienį, kad jis sieks respublikonų nominacijos į senatą. Ohio respublikonų vadai jau pareiškė, kad meras Perk lengvai gaus nominaciją ir neturės didesnės opozicijos.

Firminiuose rinkimuose laimėjęs meras Perk turėtų lapkričio mėn. nugalėti Howard Metzenbaum arba buvusį astronautą John Glenn, kurie abu demokratų jau veda aštrią rinkiminę kampaniją.

Meras Perk užtikrintai laimėjo pernai lapkričio mėn. Clevelando mero rinkimus, nors tas miestas laikomas demokratų tvirtove. Perk pareiškė, kad jis eis savo pareigas ir neves labai plačios kampanijos.

Prėjusį savaitgalį senatorius Edmund Muskie lankė draugus Maine valstijoje. Čia jis kepa priešpiečius ant lauko stovinės krosnelės.

KONGRESE SIŪLOMA "SUTVARKYTI" ŽIBALO BENDROVIŲ VIRŠPESNIUS

WASHINGTONAS. — Pranešimai apie milžiniškus žibalo bendrovių pelnus išaukė JAV kongrese dideli pasipiktinimai. Neabejojama, kad bus daromi žygiai sumažinti naftos produktų kainas. Senate jau yra visa eilė įstatymų projektų, kurie apribotų naftos bendrovių viršpelnus. Sen. Mondale siūlo sumažinti naftos kainas, grąžinant 1973 prieš lapkričio mėn. buvusias kainas. Sen. Gaylord Nelson pasiūlė užbaigti mokesčių privilegijas kurios leidžia naftos bendrovėms atskaityti iš pajamų mokesčių išimto iš šaltinių žibalo kainas. Sen. Nelson pareiškė: "Ką mums davė tos privilegijos? Davė tik šaltinius Arabijoje, refineries Europoje, o Amerikoje — energijos krizę". Panašų įstatymo projektą pasiūlė ir sen. Bentsen iš Texas.

Mirties bausmės arabų teroristams

ATENAI. — Graikijos teismas nubaudė du arabus, kurie pernai rugpjūčio mėn. granatomis puolė Atėnų aerodromę žmones, einančius į lėktuvą. Arabai: el Arida ir Kaddourah, vienas palestinietis, kitas — libanietis, abu 22 metų amžiaus, aiškino teisme, kad juos atsiuntusi palestiniečių organizacija Juodasis Rugsėjis. Jie tik pilde įsakyms ir galvoje, kad lėktuvo keleiviai yra žydai.

Tame puolime žuvo keturi amerikiečiai ir vienas austras, 55 keleiviai buvo sužeisti, jų tarpe nemažai graikų. Teismo prokuroras pasakė, kad negali būti jokio skirtumo, ar užmuštieji žydai, musulmonai ar krikščionys. Jie atlieka žmogžudystę šaltu protu. Žmogžudžiai turi gauti pelną bausmę. Teismas nubaudė abu arabus mirties bausme už žmogžudystę ir po 27 metus kalėjimo už nelegalių ginklų vartojimą.

Siūlo pakelti filmų kainas

NEW YORKAS. — Paramount Pictures Corp. vienas direktorių Charles Bluhdorn pasiūlė Amerikos filmų gamintojams pakelti kainas, kurios įamos už Amerikoje gamintus filmus, jei jie siunčiami į naftos valstybes. Jis nurodė, kad 1972 m. Irano išleido 2.4 mil. dol. už teisę rolyti savo gyventojams amerikietiškus filmus. Jų kaina daug nepadidėjo. Teherane, Irane rodomas "The Godfather" kainuoja mažiau, negu prieš 10 metų buvo gauta už "Dr. Živago".

Kada Iranas ir kitos valstybės padidino kainas už savo gaminių — naftą, kodėl Amerika negalėtų to paties padaryti su savo gaminių — filmų kainomis. Jei Irano ar arabų valstybių gyventojai negalėtų užsimokėti už pabrangintus filmus, tą gali subsidijomis apmokėti Irano šachas ar karalius Faisalas.

Bluhdorn siūlo filmų pramonę parodyti pavyzdį kitoms Amerikos pramonės šakoms, kaip reikia elgtis su nafta turtingomis valstybėmis.

OTTAWA. — Kanados provincijų premjerai suvažinėję tarėsi, kaip pasidalinti už naftą uždirbamus pinigus. Kanados žibalo provincijos nori daugiau gauti už savo žibalo, o rytinės provincijos, kuriose daugiau naftos produktų sunaudojama, nori pigesnio gazolino ir šildymo alyvos. Kanada yra vienintelė pramonės šalis, kuri pagamina daugiau naftos, negu jos sunaudoja.

Didžiausia Amerikos naftos bendrovė Exxon paskelbė, kad jos pelnas pernai padidėjo 59%. Antra didumu Mobil Oil pranešė, kad jos pelnas padidėjo 47%. Trečia didžiausia Texaco turėjo pelną 45% didesnę už 1972 m. Septinta didumu Shell sako, kad jos pelnas padidėjo "tik" 28%.

Gulf Oil prezidentas Bonner spaudai pasiskundė, kad naftos bendrovių apklausinėje senato komitete bendrovių prezidentai buvę traktuojami kaip nusikaltėliai ir pats komitetas ėjo lyg teisėjų pareigas. Prezidentai buvę kaltinami, net nežinodami, kad juos kaltina.

Komiteto pirm. sen. Jacksonas vakar atsiliepė, sakydamas, kad naftos bendrovių pareigūnai galėjo savo nepasitenkinimą pareikšti pačiam komitetui, o ne vėliau spaudai. Jacksonas pareiškė, kad jei naftos kainos nebūna sumažintos, tai Ameriką ištiks naikinanti infliacija, kokios šalis dar nėra mačiusi. Vakar komitete liudininku buvo energijos įstaigos direktorius Simon. Jis pareiškė, kad šią vasarą gazolino bus pakankamai, su sąlyga, kad dabar jis bus taupomas. Jis ragino amerikiečius taupyti dujas, elektros ir gazoliną, kad būtų galima tikėtis normalių vasaros atostogų.

Kitur pasaulyje naftos krizė toliau apunkina normalų gyvenimą. Irakas ir Libija agituoja kitas arabų valstybes, kad jos neklausytų Egipto prezidento ir toliau neparduotų naftos Amerikai. Irako prezidentas Bakr atmetė Nixono pakvietimą dalyvauti konferencijoje energijos klausimais. Europos Rinkos vadovybė paskelbė, kad Europos valstybės konferencijoje dalyvaus ir patieks bendrą savo pasiūlymą, kuris atmeta bet kokią susivienijimą prieš arabų interesus.

Dideja Perono partijos skilimas

BUENOS AIRES. — Iš Argentinos parlamento pasitraukė aštuoni kairieji peronistai, protestuodami prieš Perono paskelbtą griežtą akciją prieš kraštutinius peronistus — revoliucinę liaudies armiją. Ruošiami nauji įstatymai, kurie duos policijai didesnes teises ir padidins bausmes už pagrobimus, ginklų turėjimą ir riaušių kurstymą. Vyriausybė siekia teisų bausti asmenis už tam tikrų politinių organizacijų rėmimą.

Peronas, paskelbdamas nutarimą griežčiau kovoti prieš terorizmą, pasakė, kad tie peronistai, kuriems nepatinka jo vadovybė, gali iš judėjimo pasitraukti. Aštuoni kairieji taip ir padarė.

JUOKIS PAJACE!

V. BALCIENAS. Kenosha, Wisc.

Juokis Pajace, nors tau iš skausmo ir plysta širdis, — ne tik dainuojama operoje, bet taip pat vyksta gyvenime. Kas svajniausia, kad vyksta ir lietuvių tarpe.

Jau kuris laikas, kaip vyksta kova tarp Lietuvių Bendruomenės ir Alto dėl Lietuvos laisvės bylos. Lietuvių Bendruomenė dar nebuvo gimusi, kai Altas pradėjo vesti kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo. Užgimusi Lietuvių Bendruomenė, buvo pasiskirstyta darbo laais. Lietuvių Bendruomenė pasiėmė visą kultūrinį darbą, o Altas — politinį. Viskas vyko labai sklandžiai, kol vienas Visos Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas pradėjo lįsti ne į savo darbą.

Paprastai einama kitų darbų dirbti, kitiems talkinkauti, kada visi savo darbai yra atlikti. Mes pavadintume tą labai blogą ūkininku, kuris savo ūkyje leistų javams pūti, o pats būtų pas kita dirbti ir kitam padėti.

Pažiūrėkime, ar Lietuvių Bendruomenės darbai atlikti, kad jau taip veržiasi į kitų dirbamą darbą. Daug Lietuvių Bendruomenių apylinkių yos vėgluotja. Beikla jas išjudinti. Dar didelis skaičius ir didesnių lietuvių kolonijų neturi lietuvių namų, neturi kur susirinkti. Tas juk centro valdybai nėra svarbu.

Kaip buvęs Tarybos Pirmininkas Kamantas Kenoshoje pareiškė, kad yra pagrindas apylinkė. Taigi dauguma Lietuvių Bendruomenių apylinkių veikia kaip išmanydamos. Ar centro valdybos pirmininkas, kuris išmetė kovos kirvį su ALTu, buvo apsilankęs Office of Economic Opportunity Washington, ar bent jos skyriuje Čikagoje ir ką jam tenai pasakė apie tokių namų įsigijimą? Po tokio apsilankymo, ar jis yra išsiuntinęs kokias nors instrukcijas tuo reikalu apylinkėms? Jeigu centro valdybos pirmininkas nebuvo apsilankęs, tai turėjo apsilankyti tarybos pirmininkas. Žinoma, jeigu mes apsilankysime ir pasakysime: "Duo kite pinigų, mums reikia namų pasistatyti", galima užtikrinti, kad nieko gero negausime.

Lietuviai yra įpratę, kad jiems atnešit, o atneš dar idėjų į burną. Laukite, pirmininkai, kol pakvies, bet aš galiu Tamstas užtikrinti, kad nebūsitė pakviesti. O gal neturite laiko apsilankyti ir užtenka parašyti tikrai raštą? Aš jau šiandien galiu pasakyti, koki Jūs gausitė atsakymą: "Pinigų neturime".

Man pačiam teko tokioje istaigoje apsilankyti, žinoma atstovaujant tik save patį. Gražiai formulavus buvo parodytas didžiausias susidomėjimas.

Man pačiam teko 1972 m. išta pristatyti pats. Jokiu būdu respublikonų tautybių suvažiavime Čikagoje tą patį pasisakyti. Pats pirmininkas ne klausimą. Jis buvo svarstytas Educational Committee, nebuvo nei vieno, kuris būtų pasisakęs prieš. Taigi aš noriu paklausti, ar Bendruomenės Centro valdyba, tuo klausimu ką nors daro. Jeigu nedaro, tada Altas turėtų šią klausimą pajudinti.

Skaitome laikraščius, kad Bendruomenės atstovas lankėsi Valstybės Departamente. Iš vienos pusės yra juokas, o iš kitos pusės net širdis plyšta, kiek Bendruomenės centre turi supratimo: pirma, čia jau dirba kiti, taigi nereikia pasirodyti juokdariais ir savyje išjuokti. Antra, jeigu vyksta ma i Valstybės Departamente, tai turi vykti ne bet koks atstovas, bet pats pirmininkas.

Nuskambėjo per laikraščius, kaip Centro Bendruomenės atstovai buvo nuklekti su čemodanais i Washingtoną iš 15 milijonų dolerių pinigų parsivežti ir labai nustebo, kad tas 15 milijonų net i biudžetą nebuvo įtrauktas. Kiekviena istaiga prieš tam tikrą laiką turi pareikšti samatą, kuri vėliau peržiūri tam tikri asmenys, daugiausia išbraukia, o kartais ir paskviečia, pristatiusius samatą ir apginti. Ar lietuvių bendruomenė tokią samatą pristatė, ar ne?

Paprastai tokią samatą veža pats pirmininkas ar istaigos vedėjas, ir ją i teikia asmeniškai. Ar Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas tokią samatą buvo nuvežęs, ar ne? Jeigu samatą paties pirmininko nebuvo nuvežta, taigi, kaip jis galėjo siųsti žmones su čemodanais pinigų parsivežti? Po to, nedarykite juokų.

Kiek teko skaityti, kad yč buvo paskirta tautybės keletas milijonų dolerių. Nėlaukite, kol bus atvežta, bet skubiai turi pirmininkas su samat

KLAUSYTOJO PADEKA DR. BALIUI MATULIONIUI

Dėkoju Dr. B. Matulioniui už išpuolius iš dabartinės Lietuvos, vaizdžiai atpasakotus Lietuvos Sodybos vakaronėje. Jis 1971 m. keliavo Lietuvon, išsiilgęs saviškių ir draugų. Lankymosi metu jis susitiko su namiškiais, giminačiais ir keliais gydytojais.

Dr. B. Matulionis, visą savo gyvenimą pašventęs medicinai ir jos sunkenybių tyarkymui tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje, paliko ištikimas gydytojo profesijai iki šiol. Todėl ir dabar jam rūpėjo saviškių ir kitų lietuvių sveikatingumas ir pažanga jo tyarkyme.

Namiskiai džiaugėsi Dr. B. Matulioniui apsilankius. Jie buvo jau atsigavę po karo sunkenybių. Brolis a klun. nuo Utenos kaimo buvo atsipirkęs namo ir pavyzdinai jį sutvarkęs, kuriame buvo elektra ir net dujos virimui iš kompresorių.

Pažįstami džiaugėsi, kad jų vaikaciai mokykliniai gali būti vaiku darželin patalpinti jiems darbo nepertraukiant, kad jie gali vaikus mokslan leisti už mokslo nemokėdami, ir kad gali li važiuoti atostogauti i gražiausias net ir tolimas vietas.

Iš sutiktų gydytojų Jam didžiausią išpuolį padarė gydytojų Vytautas Juškio ir Izidorius Rudaicio pasitenkinimas, kad Lietuvos gyventojai labai vertina nemokamą gydymą dabartinėje Lietuvoje.

Dr. B. Matulionis išreiškė vilti, kad greitai laiku ir šio krašto žmogės galės, prez. R. Nixonui vadovaujant, džiaugtis lengviau

prieinamu medicinos patarnavimu.

Klausytojai buvo Dr. B. Matulioniui dėkingi už perteiktą jo sutiktų Lietuvoje lietuvių pasitenkinimą jų sveikatos reikalų gerėjimu ir nemokamą rūpinimą.

Klausytojų vardu:

V. Blažaitis

Poetas Margalis

Juozas Šnapštys, gimęs Marguose, Seduvos valsč., Panevėžio apskr., kunigas-poetas, rašęs Margalio slapyvardžiu.

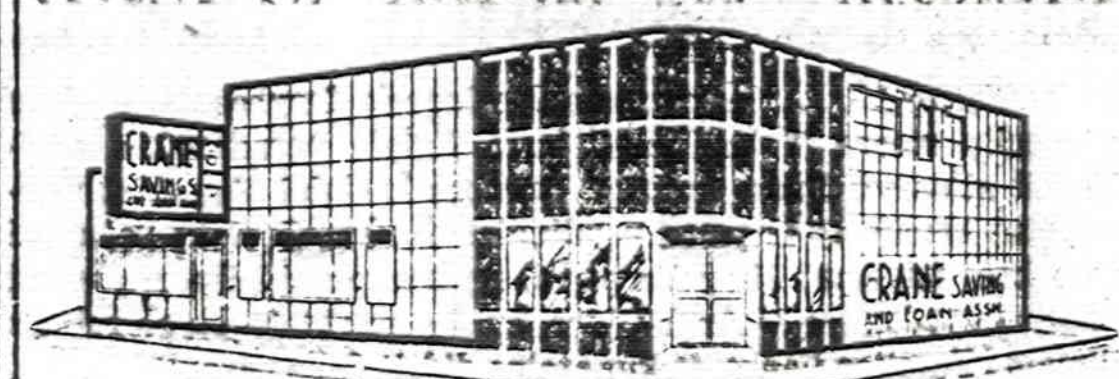
Baigęs Zemačių kunigų seminariją, vikaravo įvairiose pro-

vincijos parapijose, o 1918 m. paskirtas į Kauno katedrą.

Tuo metu jis buvo pakviestas dirbti i šv. Kazimiero draugiją — padėti redaguoti jos leidžiamųjų laikraščių ir knygų. Dar dirbo šv. Juozapo darbininkų draugijoje, bendradarbiavo Tėvynės Sarge, Draugije, Vilniaus Ziniose, Zinyčioje, Viltije, Garnyje. Pasireiškė kaip poetas, ir plačiausiai žinomas "Leiskit i tėvynę".

JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

44 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1983. NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

7 Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.

6 1/2 % mokama 1 metų certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS

Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d dydžia dividendus už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI. Grašime apskaičiuoti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:00 vak., Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už daryta

STAINLESS STEEL + PLUS + WASHER FOR THE 70's from SPEED QUEEN

- + Chip-Proof, Rust-Proof Stainless Steel Tub
- + 24 Hour Automatic Soak Timer
- + Infinite Water Level
- + Flotation Rinse and Light Indicator
- + Durable Press Cycle

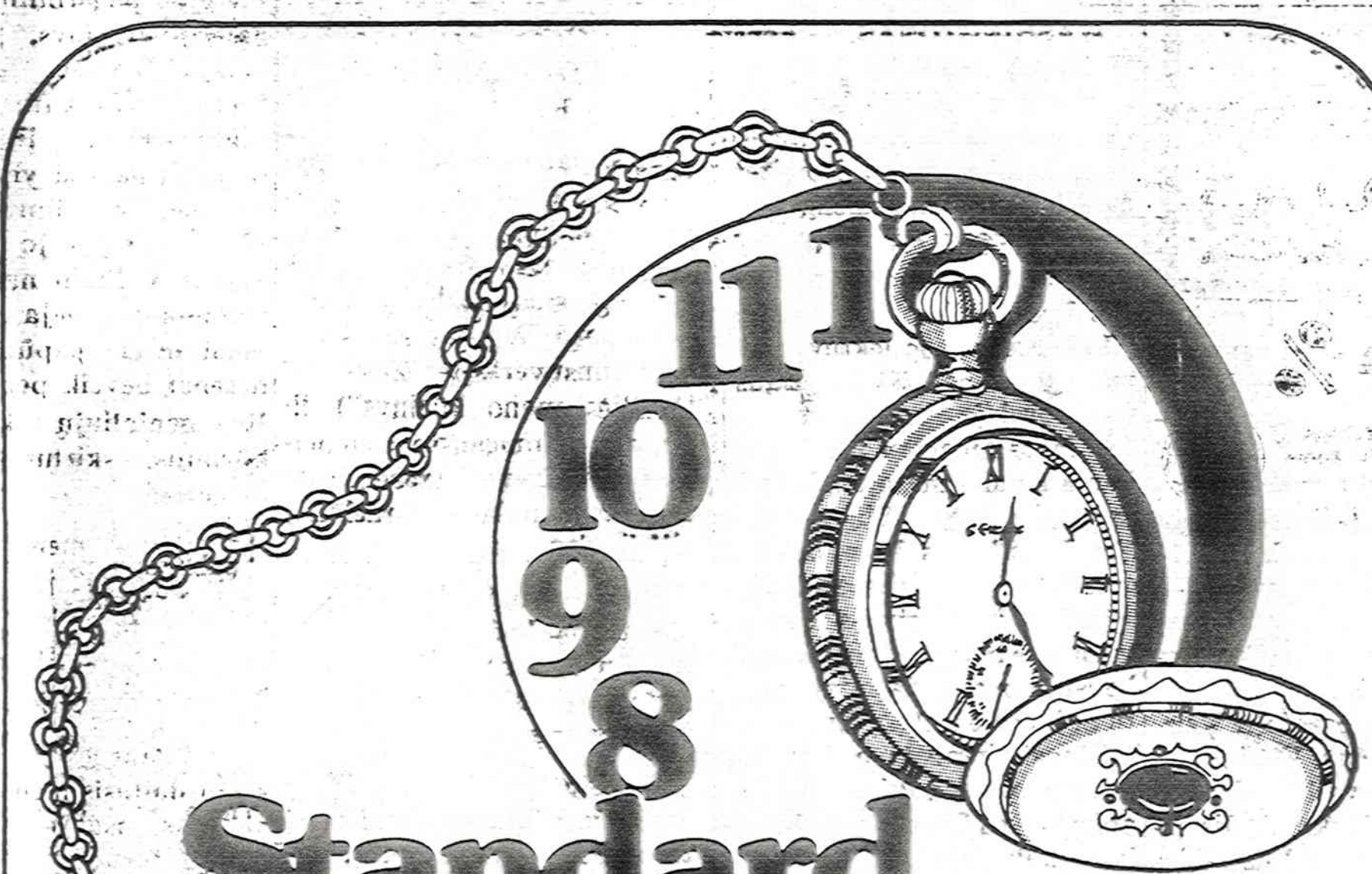
MODEL DA9041

SPEED QUEEN

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PROspect 6-1790

Standard Savings Time

It's always Standard savings time at Standard Federal Savings. And it's been that way since 1909. We believe that anything can be yours if you save for it.

With our Six Savings Plans, your money will grow with the highest interest rates we can offer.

What's more, there's a certain satisfaction to saving a satisfaction you'll feel even after your goal is met.

7 1/2 % CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4 % CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4 % CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.00% on interest accumulated for 1 yr.

7 % CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2 % CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.

5 1/4 % PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

INSURED Assets over \$195,000,000.00 Reserves over \$17,500,000.00 Founded 1909

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue (at Sacramento) Chicago, Illinois 60632 - 847-1140

MENAS, BEZDŽIŲŲ, GRIOVIKAI

ALBINAS DAUMANTAS

(Tęsinys)

Panagrinėkite dabar pačius menininkus, vadinasi, tą būdą kūrėjų jie jaučia, mąsto ir kūrė. Vieno vienintelio daikto būtinai jiems reikia — kūrybos dovanos. Jokių studijų, jokių kantrybės jos neatstos; jei to trūksta, — tada niekas daugiau ji nebus, kaip kapituojantį ir amatininką. Menininkas turi pagauti tikrovę savitu, jam vienam tezinomu būdu; jį veikia charakteringi daikto bruožai, jį sujaukia ir palieka stiprų ir savotišką išpuolį. Jei žmogus turi talentą, tai jo suvokimas yra subtilus ir greitas. Jis pagauna ir lengvai išskiria savo tikrą ir gyvą jausmą skirtumus ir santykius: nusišundžiantį ar heroiską balsą garsų eilėje, išdidumą ar nuovargę pozoje, turtingumą ar šykštumą; turėdamas tokį talentą jis įsigauna į daiktų vidų ir pasireiškia kaip žymiai pastabesnis už paprastus žmones. Ir tas gyvas, įgimtas menininko išpuilingumas nelieka pasyvus, — visas mąstymo mechanizmas, visa nervų sistema

būna sukręsta. Jis jaučia reikalingą išorinį vaizdą, tai, ką jis išvaizduoja. Tegu vadina tatau įvairiais gražiais vardais — įkvėpimu, genijumi, tai daroma ir tam turima tiesos, — tačiau, jei norima rasti tam reikšminį tikrą vardą, reikia visada konstatuoti gyvą, spontanišką menininko jautimą, kuris sutelkia aplink save eilę pagelbinių idėjų ir jas savitai formuoja, perdirba ir pakeičia, kad galėtų ryškiau pats pasireikšti!

Taip apibūdino meno sąvoką ir patį menininką 1828 — 1893 metais gyvenęs didysis meno filosofas ir mokytojas Hippolyte Taine. Neabejotina, taip jis kalbėjo apie klasikinį meną. Štai ką sako apie meną ir kūrybą dail. Petras Kalpokas, vienas iš lietuvių kūrėjų, savo „išpažintyje“, kurią prieš eilę metų paskelbė Vytautas Braziulis.

„Dauguma pripratę manyti, kad tapyba yra linksmas ir lengvas užsiėmimas, o tikrąjį meną tai yra ilga kova su visokiomis kliūtimis; kova dėl

technikos, kova su medžiaginiais sunkumais — sieklamai kurių negalima pasiekti; retkarčiais koks lengvas triumfas, o dažniausia nusivylimas.

Pamatę didžiųjų meistrų kūrinius, supratu ko man trūksta, ypač kai susidomėjau portretu ir figūromis. Čia be rimto piešinio nieko negali išreikšti: reikia valdyti formą, mokėti gerai piešti rankas ir visą žmogaus figūrą su visais akcesuarais, draperijomis, rūbų detalėmis ir kitais elementais iš kurių susideda portretas. Na, kur dar lieka išraiška, būdo išryškinimas, įsigilnimas į portretuojamo asmens individualybę, jo psichiką?

Labai sunkus uždavinys yra nutapyti gerą portretą. Rimtas portretas reikalauja ne fotografijos arba kopijos iš natūros, bet subjektyvios gilios studijos, kuri perduotų žmogų ne kokiame nors pripuolamos išraiškos momente, bet duotų sintezę viso žmogaus, kaip jį mato ne šabloninis dailininkas, ginkluotas visu savo mokėjimu ir mokslu bei meile savo menui. Ypač turi būti jaučiamas, kad čia yra tapytas gyvas žmogus, o ne koks arbūzas ar glazūruotas puodas. Toks portretas nors jame atvaizduotas žmogus bus nepažįstamas ir gal net negražus veido bruožų, bet atvaizduotas įkvėpto menininko kalbės į žiūrovo sielą kaip jam artimas ir mielas.

Sios pastabos apie dailės meną ir dailininkus turėjo priminti, kad menas tikrai nėra pyragaičių kepikla, kaip pasisakė dail. A. Dargis, vis dėlto neišvengęs į Chicago parodą atvežti ne vieną savo bandelį.

MENO SAMPRATA KEIČIASI

Toliau paukščio skrydžiu pasekime kaip keitėsi meno samprata ir formavosi šių dienų vadinamas modernūs menas. Dieviškosios muzikos kūrėjas Richard Wagner savo veikalą „Kunstwerk der Zukunft“ („Atėities meno kūrinys“) tikėjo, kad žmogaus egzistencijos aukščiausias tikslas esąs artistinis — meniškasis. Žmo-

gus menininkas galys būti patenkintas tik kai visos meno formos susivienija ir sukuria bendrą meno kūrinį. Tokiu sudėtinio meno kūrinio jis vaizdavo dramą — operą, kur reikalingas visų meno šakų aukščiausias įnašas, kad jame dalyvaudamas žmogus galėtų išgyventi aukščiausio laispio, tobuliausią žmogaus pasireiškimą, — „išgirsti“ tobuliausią žmogaus „kalbą“.

Keliais metais už Wagnerį vyresnis Gottfried Semper, architektas, manė, kad tobuliausias sudėtinio meno kūrinys turėtų būti surištas su architektūra. Manytina, kad jo idealus meno kūrinys turėjo būti bažnyčios: jų pastatai — patys meniškiausi architektūros sedevrai, išpuošti geriausių skulptorių ir tapytojų, kuriuose turėjo reikšmę tarp paties aukščiausios poezijos ir muzikos menas. Mat, pasaulio Sutvėrėjui pagarbinti sąmoningasis jo tvarynis, šalia aukos, turėjo „kalbėti“ pats tobuliausia savo kalba. Gal šitokių minčių įtakoję menas taip pat gausiai yra augęs bažnyčiose, kur šimtus metų net eilinis žmogus jo buvo žavimasis ir kažkaip nesuprantamai veikiamas. Deja, prastinio vėėjai ir čia papūtė, dar taip neseniai beveik per naktį pašalinę genialių kompozitorių kūrinius, skirtus Aukščiausiojo garbei.

Sudėtinio meno kūrinio irimas prasidėjo išgelint atskirų meno šakų „autonomijai“ — „grynūmui“, „absoliutumui“ — kai pradėta išsilaikinti iš meno „vergovės“ bažnyčiai ir dvarui. „Pabėgęs“ nuo bažnyčių sienų dailusis menas, ypač paveikslas, išgyveno gausių permainingų formų — technikų ir turinio atžvilgiu. Pirmiausia žvilgtelkime į kūrinio technikos kitimus.

Skulptūroje, šalia naujų medžiagų panaudojimo ir atitinkamos jų apdirbimo technikos, gal paminėtina tik spalvų įvedimo bandymai. Paveikslas pažino gilesnį technikos permainingumą. Minėtinas Carstens savo kūriniuose visai nevartojė spalvų, o tik juoda — balta. J. Flaxman apsiriboję grynai linija, — tik apibrėžė, ne-

vardodamas net šešėlių. Su tuo artimai rišosi siluetai piešinys, išrastas Etienne de Silhouette. Jie tikėjo, kad estetiškai išraiškai užtenka linijos ir spalva tam visai nereikalinga. Šalia jų atsirado dailininkų (Constable, Turner), kurie vartojo tik spalvų dėmes ir nepripažino linijos. „Gamtoje linijų nėra“ — tvirtino Cezanne, kuris atmetė ne tik liniją, bet ir perspektyvą — trečiąjį paveikslą matavimą. Cezanne žengė dar toliau: jis savo paveiksluose stengėsi vaizduoti tik tai „ką akis mato“, net nenujaušdamas, kad tuo jis beveik atsiduria spalvos fotografijos lauke. Savo išradimuose jis ir čia nesustojo, bet apie tai kalbėsime menininko kitimuose. Pabrėžtinai minėtinas Eugene Delacroix, pilniau negu bet kas prieš jį supratus spalvos reikšmę ir jos jėgą savo kūriniuose išvystęs iki nerėgėto laipsnio.

Nusiklausius į muzikos „abstraktumą“ ir „grynumą“ iškilo mada to siekti ir dailėje: „grynname piešinyje“ — abstrakčių linijų „muzikos“, „grynoje tapyboje“ — abstrakčių spalvų dėmių „muzikos“ ir „grynoje skulptūroje“ — abstrakčių kūnų „muzikos“. Paul Klee sisteminiai bandė savo paveikslus kurti pagal „grynuosius“

paveikslų elementus: „grynąjį piešinį“, „gryną“ atskiras spektro spalvas ir įvairias jų elementų kombinacijas. Beje, mūsų M. K. Čiurlionis, kuriam nei muzika, nei dailė nebuvo abstrakti, žmonijai paliko tikrą dviejų meno šakų sujungimo pavyzdį. Jam lieknosios miško pušys „skambino“ lyg arfos stygos, o fugos „bėgo“ gamtovaizdžiuose pasikartojamos.

Prie čia sumintų dailės vaizdinių priemonių kitimo reikia pridėti laikui bėgant dailėje įgytą spalvos, linijos ir kompozicijos patyrimą ir aiškesnį supratimą kaip tas priemonės naudoti norint per-

duoti dailininko vidinio išgyvenimo viziją žiūrovui.

Toliau pasekime dailiojo meno turinio keitimąsi.

Jei sakome, kad garikų menas sukinėjosi tarp chaoso ir mirties, tai viduramžiai menui pridėjo dar trečiąją jėgą — pragarą. Tačiau, pragaras buvo „ano pasaulio“ ir su gyvu žmogum mene „realių“ susitikimų beveik neturėjo.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJJIENAS

VELTUI JŪSŲ NAMŲ IVERTINIMAS ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. ARCHER AVE. (prie 47-tos)

254-8500

MES JUS LAIKOME SVARBIU ASMENIU

Su pagarba ERWIN J. MICHAELS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Rogers, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4646 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

By 1986 Nancy will be ready for college

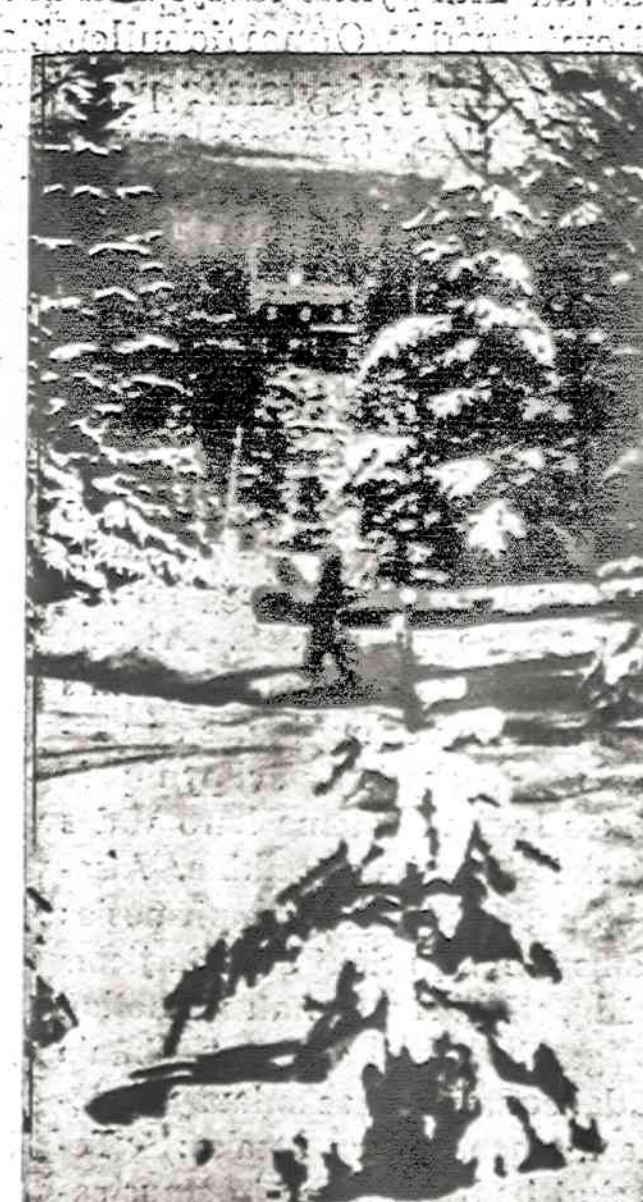
CHICAGO savings and loan association 6245 South Western Avenue 436 7575

ENERGY WISE

Walk or ride bikes whenever possible. Half of all car trips are less than 5 miles. Don't be a Born Loser!

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2 %

PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4 %

\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2 %

\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$24.00
pusei metų \$13.00
trims mėnesiams \$7.50
vienam mėnesiui \$3.00

Kitoje JAV vietoje:

metams \$22.00
pusei metų \$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$6.50
vienam mėnesiui \$2.50

Kanadoje:

metams \$24.00
pusei metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:

Metams \$25.00
pusei metų \$14.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Lietuviai marijonai klauso ir tyli

Praeitą trečiadienį, sausio 23 d., Naujienose buvo įdėta iš Romos grįžusio lietuvio korespondencija apie gruodžio mėnesį Romoje vykusio naujo marijonų centrino namo įkurtuves. Pranešimas gerokai suvėluotas, bet lietuviams jis yra įdomus. Įdomus todėl, kad lietuvių tarpe yra didokas skaičius marijonų gerbėjų. Savo laiku marijonų buvo Lietuvoje, o šiandien didokas jų skaičius veikia Šiaurės bei Pietų Amerikoje.

Marijonai yra biznierių. Be pastoracijos darbo, jie turi ūkius, spaustuvės, leidžia knygas, laikraščius ir stengiasi marijoniskai nuteikti ne tik savo narius pačioje katalikų organizacijoje, bet jie stengiasi paveikti ir platesnius lietuvių sluoksnius. Jie palaiko glaudžius ryšius ne tik su lietuvių katalikais, bet draugauja ir su įvairiomis katalikiškomis nuopliais, ieškodami bendros kalbos ir bendrų tikslų net ir su atskaliais. Jie tikisi silpnesnius atvesti į gerą kelią, o jeigu nepavyktų, tai turi vilties bent iš jų ir pasimokyti.

Romietis pačių marijonų kvietas, dalyvavo Romoje suruoštos iškilnės. Jis dalyvavo popiežiaus vikaro Romos miestui laikytose mišiose, jis klausėsi namų įkūrimo metu pasakytų kalbų ir, būdamas lietuvis, labai pasipiktino kalbų turiniu. Jis žino, kad kalbas įtakingesniems dignitoriams paruošia patys iškilnių ruošėjai, užtat ir pasipiktinimas buvo dar gilesnis. Romietis labai gerai žino marijonų vedamą darbą lietuvių katalikų tarpe, jam yra žinomos lietuvių aukos marijonams, brolių ir didelių brolių viso gyvenimo auka, pagaliau ir lietuvių marijonų indėlis į bendrąjį kongregacijos išdą. Jis taip pat žino, kur lietuvių marijonai tempia lietuvių katalikų, daugumoje paprastų krikščionių ir demokratų, įsteigtą, išaugintą ir marijonams perleistą Draugą. Juo daugiau Romietis žino, tuo didesnis jo pasipiktinimas. Romoje centrinių namų pašventinime visai nebuvo paminėti lietuviai marijonai. Plačiai buvo minimi lenkai marijonai, bet apie lietuvių — nei žodelio. Jis rašo:

“Nei žodžio, nei mažiausios užuominos apie lietuvių manyje, manau, kaip ir kituose lietuviuose sukėlė glėžiančią nuotaiką. Tiesa, bendrai paėmus, kardinolai tokiomis progomis savo kalbose vadovaujasi kvietėjų suteiktomis žiniomis bei sugestijomis. Tačiau taip pat tiesa, kad po Popiežiaus Romoje aukščiausias dignitorius nėra koks neapsisvietęs prastolis, kuris visai nesuvoktų įvairių dabartinių kon-

VADOVAI IR VADOVELIAI

(Tęstinys)

Tiesa, Lenino fotografijos ir šį vadovėlį įrašytos nėra, bet yra jo raudonarmiečių ir nemaža kitų nuotraukų, kilusių iš Lenino “mokslo pažangos” aneksuotoje Lietuvoje ir tokią nuotrauką remiančių įvaizdžių. Jos pastatytos prieš foto nuotrauką čia sudėtas, niekinančias Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį. O jis

kaikius į vieną kitą temų pasiskirstymus, negali nerasti, tyčia ar netyčia, paaiškinimo, paliktų spragų, nutylėjimų... naudai įvaizdžių, fotografijų, atnešusių okupanto pažangą — nuo pirmosios iliustracijos iki paskutinės fotografijos “Pažangos Kolūky”.

Jos visos ir pastabos dėl žodinio aiškinimo bus toliau atskirame skyriuje.

gregacijų istorijoje. Be to, kodėl tokių liapsų niekuomet nepasitaiko, kuomet yra liečiami lietuvių reikalai?

Bet vis dar, nors ir labai menka vilties kibirkstėlė ruseno, kad pamaldų metu pabaigoje marijonų viršininko padėkos žodyje kaip nors išspruks ir lietuvių paminėjimas, tuo labiau, kad apeigose dalyvavo visa mūsų bažnytinė vadovybė su vysk. Dr. A. Deksiu priešakyje, Lietuvos Diplomatijos šefas St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto ir, iš lenkų, mes lietuvių, tur būt, buvome gausiausia grupė. Bet deja, marijonų viršininkas lenkas savo kalboje apskritai sugėbėjo išvengti to jam “neleimto” lietuvių vardo. Šalia marijonų įsteigto Papczynskio, jis prabėgom tik pratarė “Matulaitis — Matulewicz”, kuo griežčiausiai saugodamas pasakyti, kokios tautybės ta asmenybė buvo. Toks akipileiškas ir įžūlus nesiskaitymas su elementariausia teisybe kėlė tik apmaudą ir pasipiktinimą! (Naujienos, 1974 m. sausio 23 d., 4 psl.).

Akipileiškas ir įžūlus nesiskaitymas su elementariausia teisybe kėlė apmaudą ir pasipiktinimą ir iškilmes paskiesto Romiečio, bet jokio apmaudo ir pasipiktinimo tas nesiskaitymas su elementariausia teisybe nekėlė toje pačioje salėje buvusiems ir tų pačių kalbų besiklausiusiems lietuviams marijonams. Reikia neužmiršti, kad toje pačioje salėje buvo ir pagal rangą visai šalia viršininko turėjo sėdėti to viršininko dešinioji ranka. Romietis didžiausią galią turintį marijoną vadina viršininku, bet paprastai pačių marijonų jis yra vadinamas generolu. Vyriausias marijonų generolas yra lenkas, o jo pavaduotojas, žmonių vadinamas pusgeneroliu, yra lietuvis.

Dešiniąją marijonų viršininko ranką yra lietuvis marijonas V. Rimšelis. Savo laiku jis redagavo Draugą, padarydamas jame didelių pakaitų. Marijonas Rimšelis girdėjo viršininko kalbą. Jam galėjo taip pat kilti apmaudą ir pasipiktinimas, bet ar jis kilo, mes nežinome. Jį turėjo spausti dar didesnis pasipiktinimas, negu Romietį, nes jis daugiau žinojo. Marijonų viršininko pavaduotojas žinojo, kad naujai atidaroma marijonų buveinė Romoje yra pastatyta lietuvių pinigais. Savo laiku gerasis Chicago priemiesčio lietuvis atidavė marijonams didelius namus ir dar didesnį ūkį. Ten buvo ruošiami piknikai, atidaryta skaitykla, sunėsta daug retų lietuviškų knygų.

Tas ūkis buvo parduotas, o už jį gautas milijonas su viršum buvo išvežtas į Romą pasauliniam marijonų centrui statyti. O kai lietuvių pinigais buvo šventinamas naujai pastatytas centras, tai lietuvių vardas net nebuvo minimetas. Kas to nežinojo, tai galėjo nepykėti, bet Rimšeliui pyktis turėjo būti dar gilesnis. Bet jis to pykčio neparodė. O marijonų leidžiamas dienraštis net nepaminėjo, kad jų įgytais ir perleistas pinigai lenkai savo galią stiprina. Šimtmečio pradžioje Lietuvoje veikęs marijonų generolas buvo visai kitokio kalibro.

“Tėvų nameliuose” rusišką bolševikinę propagandą pastebėjo ir jų nepriėmė Cicerio LB-nės Apylinkės parapijoje prisiglaudusios lietuviškosios mokyklos klasės.

Nepriėmė didžiausioji šeštadieninė Kristijono Donelaičio trijų laipsnių lietuviškoji mokykla, dirbanti Market Parko valstybinės mokyklos pastate.

Market Parko parapijos mokyklos lietuviškųjų klasių direktorius p. Razminas patikino LB-nės Apylinkės valdybos atstovus J. Vaičiūną ir S. Kaušlenį, kad šio vadovėlio irgi nepriimsias.

Jo nusistatymą nepriimti žino ir 1972/73 metų tėvų komiteto kai kurie nariai.

Mokslo metams prasidėjus, sužinota, kad vadovėlis Market Parko parapijinėje mokykloje V-ajai klasei jau vadovauja, pakeitęs “Lietuvos laukus”, neatsižvelgdamas į visus prieštaravimus jam čia būti vadovu.

Vadovėlio “Tėvų nameliai” nepriimtumo priežastis daiktaiškiai nurodė mūsų laisvoje spaudoje autoriai, vieni labiau pabrėžę vieną priežastį, kiti kitas. Nė vienas iš jų nėra pasakęs tokios priežasties, kurios vadovėlyje nėra, arba per daug pasakęs, greičiau — per mažai. Todėl jie nėra šmeižikai, kaip juos paskelbė “Draugas” 1973. VII. 25 d.

Plačiai iškilus vadovėlio priimtumo ar nepriimtumo klausimui, kad straipsnių nepaskaiciuotų galėtų juos lengviau rasti ir įsitikinti, nurodau bent, kada jie yra išspausdinti bent tuos, kuriuos esu aptikusi, ir išrašu iš kiekvieno nors po vieną duomenį.

“Prokomunistinė propaganda liuanistikos vadovėlyje”. Motina ir tėvas įrodymų viršine baigia — “Tėvų nameliai” brangūs pasmerktiame: savo vaikams jų neduosime ir niekam neleisime duoti. “Naujienos” 1973. VI. 1 d.

“Dirva” 1973. VI. 27 d. “Dėmesio: naujas vadovėlis”, Alg. Domeika — “Argi toks sukiužęs kluonas būdingas nepriklausomybės laikams”. Tas pats autorius ta pačia prasme rašo skaitinių reikalu “Dirvoje” 1973. VIII. 9 d.

1973. VIII. 6 d. “Naujienose” “Propaganda Tėvų nameliuose” A. Svilonis dalykiškai atkerta Irgi Tėvo 1973. VI. 16 d. “Drauge” paskelbtam straipsniui, “Mokykla ir vadovėliai turi žadinti meilę tėvynei”, įrodinėjančiam “Tėvų namelių” brangių tinkamumą lietuviškomis mokykloms. Irgi Tėvas.

Svilonio nuvestas į “Tėvų nameliuose” parodytą labai iškalbingą laidotuvių eiseną “Laidotuvis Lietuvoje dabar”, iš “Draugo” iki šiol nėra atsilepęs.

1973. VIII. 23 “Laisvoji Lietuva” redaktoriame straipsnyje — “dabar yra pakišta komunistinės propagandos vaizdeliais išmarginta S. Janynių parašyta skaitymų knyga”....

1973. IX. 1 d. K. Radvila “Naujienose” — “Kaip ta neįtikinama žmona” klausia LB-nės vadovybės “Kada LB-nės vadovybė susipras ir ateityje išpės švietimo tarybos pirminką p. Kavaliūną nekartoti panašių sąmonių ar nesąmonių klaidų. Ar tokie vadovai ir pedagogai mūsų vaikus gali išauklėti padoriais žmonėmis?”

1973. X. 17 d. “Naujienose” “Tėvų namų propaganda Market Parke” A. S.: “Reikia stebėtis, kad po tiek neigiamų tėvų ir mokytojų atsiliepimų spaudoje dėl S. Jonynių paruošto “Tėvų namelių” vadovėlio liuanistikos klaidoms, vis tik Gimimo Švenč. Mergelės parapijos, Market Parke, liuanistikos mokyklos vedėjas p. Razminas ir mok. p-lė Alicija Rūgytė šiuo kontraversiniu vadovėliu aprūpino 3-to skyriaus mokinius! !

1973. XI. 3 d. Alicija Rūgytė prašo “Naujių” redaktorių atitaisyti apie ją suteiktas klaidas žinias A. S. straipsnyje, nes ji vadovėlio neįvedusi, ir nurodo, kas ji įvedė į Market Parko mokyklą, kurioje ji yra inspektorė. Ji rašo: “Vadovėlius leidžia LB-nės švietimo taryba ir rekomenduoja juos mokykloms: vedėjas perka, o mokytojai mokina. Tik savo nuožūra vadovėlio mokytojai neįveda”.

Maža pastaba. A. S. neprasiimanė, jog vadovėlį įvedė ir inspektorė Rūgytė. 1973. X. 5. LB-nės Apylinkės valdybos atstovų pasitarime su švietimo tarybos pirmininkais Market Parko Klebonijos pirmajame kambaryje vadovaujant klebonui, mokytojas Rudys įbrėžė: “Jeigu šis vadovėlis būtų pašalintas iš Market Parko liuanistikos mokyklos, būtų įvestas p. Razminas ir p-lė Rūgytė, — aišku, įvedė vadovėlį. (Is pažodžiui užsirašyto sakinio). P. Razminas čia buvo ir į tai nieko neatsakė.

A. Rūgytės kaltės ar nuopelių nuo savęs ir mokytojų dėl vadovėlio įvedimo nužėrimas ir grąžinimas švietimo tarybai uždega kai kurios šviesos. Viena iš jų gali būti ir ta: švietimo tarybos rekomenduojamas, nesitaręs nei su inspektorė Rūgyte, ypač jeigu ji būvo priešinga vadovėlio įvedimui, nei su mokytojais, nei su tėvų komitetu, nekalbant apie kleboną, vis dėlto atsakingą už savo parapijos mokyklą, suvedžiojęs LB-nės Market Parko apylinkės valdybą, P. Razminas įvedė šį vadovėlį.

Antra. Jeigu vadovėlį pašalinus, bus įvestas direktorius ir inspektorė, kaip negalėtų jaustis įžeista švietimo taryba, šį vadovėlį išleidusi ir rekomenduojanti mokykloms! Iš čia išskyla, kad vadovėlis įvestas ir turi būti naudojamas ne tiek dėl to, kad jis tinka, kiek iš anų “ambicijos”...

Didžiausios lietuviškosios Chicagoje Market Parko parapijos apylinkės su jos centru, Chicago miesto vadovų pavadintu “Lithuanian Plaza”, LB-nės Apylinkės valdyba, sužinojusi, kad vadovėlis įvestas ar “praveistas” pro kliūtis, negalėjo nesirūpinti, kad jis būtų išvestas. Valdyba, pati suprasdama LB-nės aukščiausiąją paskirtį, kad tos paskirties “visas darbas telkiasi Apylinkės”, remdamosi JAV Lietuvių Bendruomenės įstatų, pakeistų ir išleistų 1972 m. X skyriaus, 83 poskyrio b. paragrafu: “rūpintis apylinkės lietuvių kultūros, švietimo reikalais”, negalėjo būti kurčia ir nebylė.

Valdybos atstovas kreipėsi į p. Razminą, norėdamas su juo susitarti, kad vadovėlis būtų tyliai atleistas. Valdyba ji nusipirkusiems, kurie norės, suteikia grąžinti piniginių nuostolių. Negalėjusi su p. Razminu susitarti, liko artimiausia institucija ir tiesioginis asmuo — lietuvis klebonas, šiame reikale negalimas būti aplenkias. Apylinkės valdyba ir ryžosi prašytis klebono priimama šiuo reikalu tartis. Atsisukdama į šią instituciją, pasielgė teisėtai. Tai patvirtina ir JAV LB-nės sesijos 1973 spalio 6 — 7 d. nutarimų 10 paragrafas: “Taryba skatina stiprinti ryšius su lietuviškomis parapijomis bei vienuolynais, kurie rūpinasi lietuvišku švietimu”.

(Bus daugiau)

ZMOGUS IŠ VANDENS

Zmogaus kūne yra 70 procentų vandens, tačiau jis nevienodai pasiskirstęs.

Daugiausia vandens yra akies stiklakūnyje — 90 procentų, dantų emalėje — tik 0.2 procento.

SKAITYK PATE IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

83.

Ziemą tas dievas palieka žemę; tuomet joje žūsta visa, kas gyva, įsiviešpatuoja badas ir skurdas. Perkūno dievas išvyksta jo išeikio, skrieja per kalnus ir slėnius, bet veltui. Paskui iškeliauja išeikio jo erelis, bet irgi veltui. Pagaliau jį suranda bitutė, pažadina ir pašaukia grįžti. Dievui sugrįžus, ateina pavasaris, vėl atgyja gamta ir žmonės.

Nors hetitų mitai dažnai nepasizymi tenos originalumu, bet jų literatūrinė formai būdingi grynai hetitiški bruožai: savitos metaforos, parafrazės, meniškai įspūdingas dialogų įtempimas ir epinių tekstų. Tokių intarpų randame Chatusilio testamente, bet jo nėra ankstesniuose kitų tautų literatūros kūriniuose.

Poetiniiais vaizdais bei posakiais hetitai išmargindavo ir raštijos (negalime jos vadinti literatūra) kūrinius, kurie šiaip jau laikomi nuobodu ir sauso stiliaus etalonu: tarnybinius formulinius, baigiamuosius sutarčių paragrafus, teismų protokolus, liturginių apeigų knygas. Ypatingai sodrūs jų praeikimai ir užkeikimai nuo piktųjų dvasių. Tačiau dėl tam tikrų priežasčių palikime juos užkeiktus senovės Oriento filologų moksliniuose veikaluose.

Tą patį galima pasakyti ir apie užkeikimus nuo šeimos vaidų; iš jų galima spręsti, kad hetitų žmonos nebuvo visiškai beteisės ir užuolios.

Dabar pažiūrėkime, kaip atrodo, pavyzdžiui, oficialus karinės priesaikos aktas, kurio iškilmingumą, taip būdingą tai karių tautai, mums lengva suprasti. Priesais išrikiuotus pėstininkų dalinius su ietimis bei kalavijais ir karo vežimų įgulas su aksimis, laukais bei skydais, švilpynių ir būgnų muzikos lydimi, ateina karo vadas ir žynys. Kariai chorą juos sveikina. Atsakę į sveikinimą, vadas liepia pirmosios gretos karius žengti į priekį ir beria jiems į delnus grūdų, iš kurių, sumalus ir toliau perdirbus, gaminamas alus. “Tebūnie kaip tie grūdai sumaltas, kas sulaužys priesaiką!” Kariuomenė chorą atsako: “Tebūnie!” Paskui jis beria jiems į delnus salyklo, tardamas: “Kaip kad šitas salyklas yra bevaiss ir netinka nei sėti, nei duonai kepti, taip tebūnie nevaisinga žmona ir gyvliai to, kuris sulaužys priesaiką!” Toliau jis liepia atnešti moterišką suknelę, verpstę ir veidrodį: “Tepavirsta moterimis tie vyrai, kurie sulaužys priesaiką, tepasivelka moteriškais rūbais ir tepaima vietoj ginklo verpstę ir veidrodį!” Pagaliau atvedsina aklą ir kurčią: “Tebūnie aklas ir kurčias, kas sulaužys priesaiką!” Visa kariuomenė kiekvienam iš jų akty pritaria: “Tebūnie!” Argi tai ne didinga dramatinė scena, verta Tolstojaus plunks-

nos. Velaskeso teptuko, Bethoveno muzikos?

Pagaliau turime paminėti dar vieną literatūros žanrą, kurio prieš hetitus pasaulinėje literatūroje nėra buvę ir kuris po jų dar labiau negreit teatsirado. Tai trumpi apsakymėliai, kuriuos kultūros istorikai pavadino “žioplysciu ir kvailysciu užrašais”. Jie išsirituliojo, galimas daktas, iš oficialių pranešimų. Savo forma jie yra lakoniškos apybraižos (gal net fotografijos), kuriuose atvaizduoti negabūs ir nedori valdininkai, blogai tarnaujantys karaliui, biurokratai teisėjai, dešimtmečiai vilkinantys bylą sprendimą arba pametantys teismo protokolus, ir pan. Tikram laikraštiniam feļjetonui prilygsta pasakojimas apie karo vadą, kuris daro klaidą po klaidos ir labiau, negu pacia pergale, rūpinasi, kaip gražiau apie pergale raportuoti savo vadovui. Hetitams, ko gero, tai buvo ne vien humoreskos: visai galimas daktas, jog tie maži kūrneliai būdavo rašomi didaktiniais sumetimais, nes kiekvienas sukčius, išdavikas ir t. t. susilaukdavo mirties. Bet šiaip ar taip, tai pirmasis kritinės literatūros žanras, kritika kovojantis prieš negabumą, nedorumą ir ribotumą.

Kad ir kaip vertintume hetitų poeziją, mitologinę literatūrą ir oficialių dokumentų pagyvinimą poetiniais vaizdais, būtent šį originalų hetitų įnašą į literatūrą reikia laikyti ypatingu jų nuopelnu.

MOKSLINĖ IR SPECIALIOJI LITERATŪRA

Kur kas daugiau, negu poezijos ir beletristikos kūrinių, yra išlikę hetitų mokslinės ir specialios literatūros paminklų. Teisybė, to negalima laikyti kažkokia “likimo kompensacija” — jau vien todėl, kad tai du nepalyginami dalykai, kurie vienas kito neatstoja. Tai būtų lygiai tas pat, kas pasakytą apie Getę: “Ačiū dievui, kad mums liko bent “Spalvų mokslas”, jeigu jau dingio “Faustas”!”

Daugelį šios rūšies hetitų raštijos veikalų vadinti moksliniais vargu ar galima. Čia turimi galvoje pirmiausia burtininkų, pranašų, astrologų ir panašių “mokslininkų” traktatai, taip pat žymi dalis medicininės ir astronominės literatūros, kurios racionalųjį grūdą slepia sunkiai perkandamas magijos kiautas. Visus tuos veikalus hetitai perėmė iš babiloniečių bei asirų, tenkindamiesi jų vertimais. Dėl to, kad hetitai toliau jų nevytė ir netobulino, žmonių kultūra tikrai nepatyrė jokio nuostolio.

Iš babiloniečių hetitai perėmė, tikriausiai, ir gausią matematinę literatūrą, bet ir šioje srityje nesukūrė nieko naujo. Teisybė, matematikoje sukurti ką nors nauja buvo nelengva: ku je dar galėjo papildyti žinias, gautas iš savo mokytojų, kurie jau penkiolika amžių anksčiau už Pitagorą, Archimedą ir Euklidą buvo atradę,

pavyzdžiui, formules trikampio, stačiakampio, trapecijos ir skritulio plotams skaičiuoti, formules kubo, gretasienio, stačiakampio ir nestachiakampio skerspjūvio p-izmės, paprastos irnupiautinės piramidės, kūgio ir kitokių kūnų tūriams skaičiuoti, be to, jau antrajame tūkstantmetyje prieš mūsų erą mokoje kelti laipsnių ir turėjo antrojo bei trečiojo laipsnio šaknų lenteles? Jei hetitai įsisavino tas žinias — o tuo abejojti neturime pagrindo, — jie jau ir taip žinojo ne mažiau, negu Europos matematikai iki Dekarto ir Leibnico.

Tačiau minėti, kuriuose mokslo srityse hetitai nenuveikė nieko naujo, nėra reikalo. Mums labiau rūpi pasakyti, kuo hetitai prie mokslo pažangos prisidėjo. Tad čia sutelksime dėmesį tik į tuos dalykus, kurie, sprendžiant iš hetitų literatūrinio palikimo, buvo svarbiausi.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėpinkite Dienraštį “NAUJIENAS”

Jos visad rašo TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERIJOS, NOSIES
IR GIMIMOS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1—7 val.,
antradieniais, penktadieniais nuo 1—5, treči-
adieniais, šeštadieniais nuo 10—12, sekmadieniais
ir šventėse, tiktai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVES
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepęs — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1—4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 3—7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: Hemlock 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Seštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERIJOS, NOSIES
IR GIMIMOS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1—7 val.,
antradieniais, penktadieniais nuo 1—5, treči-
adieniais, šeštadieniais nuo 10—12, sekmadieniais
ir šventėse, tiktai susitarus.

PAGALBA ARTRITO KANKINIAMS

Iš laiško Redakcijai: "...kur-
dingo straipsnio "Kaip sukon-
trolluoti artritą" tęsinys? Bu-
vo 1973 m. rugpj. 25 d. Nr.
201. Jo laukiu ne tik aš, bet
ir daugiau mano draugų "Nau-
jienų" skaitytojų iš Detroito,
Bostono, Daytono..."

s. p. A. M., Detroit
Ištrauka kito laiško, rašyto
R. A. daktarui T. R. Van Dellen,
populiariam Chicago Tribune
sveikatos patarėjui:

"Kiek mes žinome, nuo ar-
trito vaistų nėra. Bet ar nėra
būdų kaip sulėtinti jo progre-
są? Mano artritis yra šiaip
gana švelnus, bet kas gi nori
subirėti būdamas 50 metų am-
žiaus?"

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS
PRASIDEDA NUO
\$89.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS' GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdovana
ZEMA KALBA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Lėtinio ar ūminio valdomo
grybiausios gelės ir vėlinai ant-
kū papuošimui ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdovana perkraustymas
iš įvairių atsimų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11—12
val. ryto. Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

biologija, daktarui orai užėjus ar-
ba sergantį senarij suvarginus.
(b. d.) J. Pr.

HOT SPRINGS, ARK.

Muzikų-kompozitorių Joną
Zdanių ištiko širdies smūgis.
Jau trys savaitės suėjo, kaip gy-
domas St. Joseph ligoninėje,
kamb. 315, Cedar and Whitting-
ton Str., Hot Springs, Ark. Ligo-
nis pamazū taisosi. Kritiškomis
dienomis žmona Julija ir sūnus
studentas Almis budėjo prie li-
gonio lovos per dienas ir naktis.
Sūnus Almis, tėveliui pradėjus
sveikti, išvyko į universitetą tęs-
ti studijas.

— Liucija Gudienė, metų pra-
džioje, orui atšalus, paslydo ir
krisdama susilaužė šonkaulį. Ap-
siėjo be ligoninės, gydosi namuo-
se.

— Klaipėdos krašto 51 metų
atvadavimo sukaktis buvo pa-
minėta radijo "Laisvės Varpai"
metu. Tomas Dambrauskas ta-
rė tai progai pritaikytą žodį. Ma-
lonu pastebėti, kad to sukilimo
dalyvių yra gyvenančių Hot
Springs, tai: Jonas Bagdonavi-
čius, Juozas Grybauskas, P. Pe-
trulionis ir Antanas Zubavičius.

— Vasario 16 Dienos minėji-
mas bus švenčiamas, šeštadienį,
1974 m. vasario 16 d. Numatyta
pamaldos 11 val. Sv. Jono parapi-
jos bažnyčioje. Sv. Mišias at-
našaus kun. P. Patlaba. Po pa-
maldu, Sv. Jono parapijos salėje
prof. Dr. Prano Skardžiaus pa-
skaita. Minėjimą rengia Lietu-
vių Bendruomenės valdyba.

— Radijo klubo "Tėvynės Var-
pai" rėmėjų susirinkimas įvyko
š. m. sausio 20 d. Bronės Martin
patalpose, 833 Oushita Ave. Su-
sirinkimą atidarė Petras Balčiū-
nas, pakviestas susirinkimui
pirmininkauti Tomą Dambraus-
ką, susirinkusieji gausiais ploji-
mais tam pritarė. Susirinkimui
buvo patiekta veiklos apžvalga,
revizijos komisijos pranešimas
ir išdiskutuoti visi klausimai.
Naujų klubo valdybą išrinkti:
Tomas Dambrauskas, Antanas
Kruklys, Salomėja Šmaižienė,
Ema Užemienė ir Antanas Zu-
bavičius. Pasirodė, kad Valdas
Jučas per ištisus 2 metus atliko
visą rekordavimą ir pranešimus
anglų kalba, jam valdyba ir vi-
sas susirinkimas nuosirdžiai dė-
kojo.

Susirinkimo taip pat priimtas
nutarimas padėkoti muzikui Jo-
nui Zdaniui už jo nenuilstamą ir
nuoširdų darbą radijo programų
paruošime su nuosirdžiais lin-
kėjimais kuo greičiausiai pa-
sveikti. Petras Šmaižys

NEW YORK, N. Y.

Lietuvių bažnyčia tuštėja

Išsikėlus veikliam ir energin-
gam kun. Antanui Kardui iš
"Aušros Vartų" parapijos New
York'e ir likus senukui klebonui
Jurgui Gurinskui, bažnyčia li-
ko tuščia ne tik šokiadieniais,
bet bet ir šventadieniais.

Tiesiog, širdį spaudžia, pagal-
vojus, kaip čia neseniai būdavo
pilnutėlė bažnyčia žmonių, gra-
žus vyrų choras giedodavo per
mišias. Ir ką reiškia, kai kle-
bonas ar del senatvės, ar nepa-
jėgumo nesirūpina bažnyčia, tik
aukų rinkimu. O dabar tik koks
pravardžiuojantis svetimitautis
užklysta sekmadienį arba dar
koks lietuvis senukas pasilgsta
buvusios gražios bažnyčios. At-

kada nors rasti pasikeitimus: gal
vyskupas paskyrė naują klebo-
ną, sumaniau, vestų jo mylima
bažnytelė. Ir nieko naujo nera-
dę, vėl dingsta, kuriam laikui.
O Aušros Vartų bažnyčia lieka
toliau stovėti vieniša — visų už-
miršta ir apleista.

Tuo tarpu persikėlus per upę
į Brooklyną yra kita lietuviška
parapija — Sv. Panelės Marijos
Apsireiškimas, kuri buvo kle-
bono Juozo Aleksio taip pat
apleista ir beveik tuščia.

Bet vyskui paskyrus nau-
ją energingą kun. kleboną Pra-
ną Raugalą, ne tik sugrįžo visi
seni buvę parapijonys, bet daug
naujų žmonių prisirašė. Ir da-
bar lietuviškas veikimas sukasi
apie "Apreiškimo" parapiją.

Aiškiai galima matyti, ką rei-
kia lietuviškai parapijai energin-
gas ir sumanus klebonas.

Korespondentas

DETROIT, MICH.

Repeticijų tvarka

Primenu, kad dainų paruoši-
mo repeticijos vyksta kiekvieną
sekmadienį nuo 12 val. 15 min.
iki 1 val. 15 min. po pietų Sv. Pe-
tro parapijos salėje. Vienos va-
landos repeticija nebus yargi-
nanti ir po jos dar daug laiko
užteks sekmadienio poilsui ar
kitiems planams. Sekmadienio
repeticijos yra skirtos jaunimui
ir suaugusiems. S. Šližys

Nubasta Greyhound

Federalinis teisėjas Edwin
Robson nubastė Greyhound
Corp. ir Greyhound Lines, Inc.,
\$600,000 pabauda už daromą
diskriminaciją kitai autobusų
linijai — Mt. Hood Stages, vei-
kiančiai Pacifiko pakraščiais.
Ta kompanija dėl Greyhound
kaltės per trejus metus turėjusi
\$950,000 nuostolių.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Lietuvių Žagarės klubo narių
metinis susirinkimas įvyks sekmadi-
nį, sausio 27 dieną, 1:00 val. popiet.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra
daug svarbių reikalų aptarti. Po su-
sirinkimo bus valės.
Rožė Didžiagalienė, rašt.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, sausio 28 dieną
9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Jurgio parapijos
bažnyčia, o po gedulingu pa-
maldu bus laidojamas Sv. Ka-
zimirio Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Antano Kedainio
giminės draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kūnų patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, giminės.
Laidotuvių Direktorius Paul J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

ANTANAS KEDAINIS

Mirė 1974 metais sausio mėn.
24 dieną, 4:00 val. popiet, su-
laukęs 79 metų amžiaus. Gie-
mes Lietuvoje. Kupiškio vals-
tėje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę žmona Emili-
ja, 2 dukterys — Ruth Leach,
Jeneta Jack ir Frances Spei-
cker, 6 anūki, 5 proanūki ir
ju šeimos bei kiti giminės.
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas F. J. Ridiko
koplyčioje, 33

Kodel "sušvelnintas" Amerikos Balsas?

Atnaujintas Miuncheno stoties
"Deutsche Welle" trukdymas

Vokiečių spauda praneša iš Maskvos, kad sovietų valdžia lovis (rugsejo 11 d.) trukdyti "Voice of America" Sovietų Sąjungos žmonių, kurios iš Miuncheno yra rusų kalba siunčiamos Sovietijos žmonių.

"Deutsche Welle" (Vokiečių Banga) siuntimų trukdymas prasidėjo, kai tik ši stotis pradėjo transliuoti Aleksandro Solženicino naujausią išleisto knygos "Archipelag Gulag" ištraukas.

Po keturių metų nepertraukiamo trukdymo, praėjusių metų rugsejo mėnesį sovietai staiga lovis trukdė "Voice of America" (Amerikos Balsas), BBC ir "Deutsche Welle" programas.

Tik radijo stotis "Liberty", veikianti Miunchene, pasiliko ir toliau trukdoma.

Neįtikinantis pasiaiškinimas

Lenkų laikraštis Nowy Dziennik dėl "Amerikos Balsas" ("Voice of America") "sušvelnėjimo" rašo:

Vakary korespondentai Mask-

Taip pat pakeistas vienuolikų kitų programų dažnumas, toliau rašo Nowy Dziennik, ir tų programų dabar nebėga pilnai surasti sovietų piliečiai, kaip buvo įprastę iki šiol. Iki šiol puslankio transliuotos programos tema "politiniai ir kultūriniai įvykiai ir vėliausios žinios" dabar pakeistos "programa negalinti miegoti" ir ta programa dabar sudaroma didžiąja dalimi iš muzikos. Kitos programos, kuriomis domėjosi "disidentai", perkeltos į valandas, kuriomis negali jų klausytis sovietų piliečiai, didmiesčiuose kaip Maskva, Leningradas, Kievai ir kt.

Amerikos radijo stočių tvarkytojai užtikrina, kad "perėjimas iš politikos į muziką" yra "visiškai natūralus, kadangi tuo būdu galima transliuoti be trukdymų, bet ir atsivėlant į jaunųjų sovietų klausytojų pageidavimus daugiau duoti muzikos. Vienu žodžiu, pakitimai transliacijoje ir programose esą padaryti be jokių užpakalinių minčių, ne dėl kokių pataikavimų Maskvai, o vien techniniais sumetimais.

"Galima tik pastebėti, kokiais idiotais tie Amerikos radijo funkcionieriai skaito savo klausytojus ir sovietų "disidentus", skelbdami tokias nesąmones kaip paaiškinimus", pastebi N. D.

"Paprastas sveikas protas pataria daugiau tikėti sovietų disidentų įtarimams ne kaip kategoriškiems amerikiečių radijo funkcionierių pasipiktinimams, keliauties užtikrinimams ir "aiškinimams", kokia ranka atėmė iš "Amerikos Balsas" bet kokią kritiką". J. P.

Moterys paima vyrų paskutines tvirtoves

Vienas seniausių, 103 metų amžiaus tradicinis Chicago vyrų klubas — ištaigingas Whitehall Club šiomis dienomis atšaukė savo taisykles, kuriomis tas klubas buvo laikomas vien vyrų užėjus. Klubas nusileido moterims po jo, kai Ili-nojaus Likerių Kontrolės Komisija pagrasino atimti leidimą laikyti ir parduoti likerius, jei klubas neatsisakys "diskriminacijos".

Bylą prieš klubą iškėlusi Chicago Tribūnos reporterė Nikki Rutenberg, kai klubas atsisakė ją leisti kartu su vyrais reporterijai, gruodžio 4 dieną, pakvietė išlaikyti sveikatos, švietimo ir gerovės sekretoriaus Weinbergerio pranešimo.

Girtiems vairuotojams žada padidinti bausmę

Iliinojaus valst. gynybas Bernard Carey žada pareikalauti, kad būtų peržiūrėti ir paštrinti valstijos įstatymai, kuriais baudžiami pagauti girtame stovyje vairuojantieji. Dabartinis įstatymas galioja nuo 1972 m. spalio 1 d. ir nuo to laiko va-

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

FACTORY — GENERAL
Well established company with excellent fringe benefits needs reliable men and women for general factory and as trainees on various paper converting equipment.

FIRST AND SECOND SHIFT
See Mr. BUCHMAN
NATIONAL BLANK BOOK COMPANY
7609 INDUSTRIAL DRIVE.
FOREST PARK, ILL.
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

CASHIER
experienced for checkout counter in drug store 11 A. M. to 7 P. M. 5 days. Near north location. 943-4305.

OUR HOME NEEDS WOMAN to help with semi-invalid gent. Must be strong or have had nursing aid experience. Also do some housework. Join our Family. Have your own room plus meals. Salary open. Belmont Harbor area. Some English necessary. 281-6724.

TRUMP AI

— Antanas Makaras, Sleepy Hollow, Ill., patyręs apie Naujienų pastangas ir platinimo vadybą, užsiskaitė į vieneriems metams. Naujasis mūsų skaitytojas anksčiau gyveno Brighton Parko apylinkėje. Neseniai mirė jo mylima žmona Stasė, o jis yra jau pensininkas, gyvena savo gero sūnaus Romano ir puikios marios Carol globojamos šiose gražiose, neseniai įkurtose, romantiškose apylinkėse.

— Kazys Sruoga, Ph. D., Elgin valst. ligoninės bibliotekos Medicinos sk. leidinių vedėjas ir žurnalistas, žymus politinis, ekonominis bei įvairiomis lietuviško gyvenimo temomis, taip pat įvairių įvykių interpretacija, gavęs Naujienų kalendorių — ta proga atsiuntė 15 dol. dovaną.

— Jonas Valantiejus, Palos Park, Ill., užsiskaitė Naujienas vieneriems metams. Malonu pasakyti, kad naujasis mūsų skaitytojas p. J. Valantiejus priklauso lietuvių intelektualų daugiūn, kurie padėdami ir žinioms dalijasi su "visais tautiečiais savo veikla, žodžiu ar raštu. Reikia manyti, kad jis savo mokslu ir patirtimi pasidalins su Naujienų skaitytojais.

— M. P. Zdanavičius iš Marquette Parko apylinkės, praeidamį prenumeratą atsiuntė vėly 5 dol.

— Stanley Balzekas Jr., pakvietė į Tradicijų komitetą Ili-nojaus valstijoje. Tas 15 asmenų komitetas įeina į plačios apimties komisiją, kuri planuoja ir tikamai paminėti 200 metų Amerikos revoliucijos bei nepriklausomybės sukaktį 1976 m.

— St. Spokas iš Rockfordo, Ill., praeidamas prenumeratą, ir Hermanas Vilijūnas iš Greendale, Wis., mokėdamas sąskaitas, atsiuntė vėly po 3 dol.

— Lietuviai įvairiomis progomis pasikeičia dovanomis. Jų vaizdingumas ir dosnumas yra minimas pasaulinėse enciklopedijose. Už kalendorių atsiuntė po 3 dolerius: A. Šaulinskas iš Sant Helena, Calif., V. Bajerčius iš So. Boston, Mass., J. Šimkus iš Dearborn, Mich., ir J. Kikas iš Pentwater, Mich. Po du dol. atsiuntė: Dabata Kvederas iš Detroito, Bernice Orlovskis iš Homewood, S. S. Adomaitis iš Willow Springs ir E. Kaptein iš Chicago. S. Kiršinas iš Toronto atsiuntė dolerį. Naujienų leidėjai visiems nuoširdžiai dėkoja.

— Biržėnų klubas parėmė Naujienas 10 dol. dovaną ir ją įteikė per Joną Indriūną. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja klubo valdybai ir visiems to klubo nariams.

— Jonas Kijauskas iš Gage Parko apylinkės, praeidamas prenumeratą, atsiuntė vėly 6 dolerius.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIAMS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAMS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

VIENINTELIS
BARGENAS METUOSE
Beveik visiškai naujas tik geresnės konstrukcijos namas 63 pėdų ilgio su 4 patalukais miegamaisiais, 2 pilno dydžio voniomis, puikia virtuve ir valgomuoju joje. Labai gražiai įrengtas beismantas, tinkamas naudoti įvairiems reikalingiems bet kokiomis progomis. 4 kambariai iškloti puikiais kilimais. Labai gera vieta Nektalo Pradidėjimo parapijoje, Brighton Parke. Sutaupykite daug pinigų. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

PROFESIONALUI NAMAS
\$33,900
Skirtingos architektūros ir individualaus išplanavimo bei didingos konstrukcijos labai puikus namas, kuri sunku yra aprašyti. Tikrai patrauklūs ir iškilmingi salono ir valgomio kambariai su specialiais pagerinimais languose. Požeminis garažas ir ant jo šildomas saulės spindulių vonioms kambarys — solariums. Didelis 50' sklypas. Neįtikėtini savininkas pasiūlo šį bargeną labai skubiai pardavimui. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

— J. Pocius, Vancouver, BC, Canada, išgirdo kreipimąsi į visus lietuvius prašant užsisakyti Naujienas vėjams proga. Jis jas užsiskaitė vieneriems metams net kainos nežinodamas. Visi Naujienų skaitytojai džiaugiasi išgirdę atsiliepiant tautiečių p. J. Pocių iš tolimos šiaurės, kur dabar šalta ir daug sniego. Lai Naujienos vis labiau suartina karo ir gyvenimo aplinkybių bei politinių skersvėjų išskirtus lietuvių.

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRIOS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGS
FIRESIDE REALTY —
TEL. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI
2 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Moderni virtuvė, įrengtas beismantas, naujas gazu šildymas, aluminijaus langai, geležinė tvora, garažas. \$30,500.
MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1½ aukšto namas su garažu, 30 pėdų lotas, 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,600.
ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas, garažas. Karpetai. \$21,700.
MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinkama viena didelė arba 2 artimoms šeimoms gyventi. \$21,500.
TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — pora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nužavėtas. \$16,000 pajamų. Kalna \$69,000.
4 BUTŲ GRAZUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mūro garažas. \$42,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS
Modernus bungalow tinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette Parke. Tuoj galima užimti. Su mažinta kaina visu keturių jo veršes, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMATTIS REALTY
2951 W. 63rd St. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irenčių mieste ir užmiesty naujus ir porstataus senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning vandens boilerius ir stovus rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisami auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D. M. ESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State farm fire and Casualty Company

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

PLUMBING & HEATING
Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritarusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS RIZNIERIUS,
KURIE GARVINASI
"NAUJENOS"

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Pirmami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitoms progoms, pasirenkant geriausią kelmos stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. WE 4-4149

MOVING — Apraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas pataravimas. Naujai kraustymo įrankiai. Ilgų metų patirtimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIJA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, Coleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

J. AUGUSTAİTIS
ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA
154 pusl. knyga. Kaina \$2.00
Nė vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio penktosios studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.
J. Augustaičio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kac negali užimti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gave pinigų, tuojau knyga pastusime.

Lietuviams reikalinga literatūra
Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi šio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiam išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.
Juozas Kapackinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai anelaidijanti Lietuva, bėgima nuo bolševikų ir gyvenima tremtinių stovylose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelis kaina 4 dol.
J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Mūsų tikslu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išvyskės nesikeičiančios komunizmo klaidingumas paveržiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.
ČIKAGIETIS ISPODZIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVOJ. Autoras buvo Vilniuje. Trakuse. Druskininkuose. Kaune. Naudakinoše. Kelinadote ir Palangioje. Vairdite anaravimai ka ti ten matė tokias kalbas girdėjo ir ka tai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.
D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KLIMU I VILNIU. Kelionė Lietuva įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.
D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitropo pronaadą bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lenvų, gražiū stiliumi.
Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIU SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapi. 106 psl. Kaina \$2.00.
Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS ŠUKAKTIES PARASTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.
Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.
NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

PUSMEČIUI 52 DOLERIAI
(10/20/\$5/UM)
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IRIGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas.
Kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS